

Tình hình thực thi các cam kết ưu đãi thuế quan FTA từ góc độ doanh nghiệp

Hội thảo về các Nghị định Biểu thuế suất ưu đãi FTAs
Hà Nội, ngày 18/5/2023

TS. Nguyễn Thị Thu Trang
Trung tâm WTO và Hội nhập
Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

Các nội dung chính

01

Kết quả tận dụng các cam kết ưu đãi thuế quan FTA

02

Thực tiễn tận dụng FTA từ góc nhìn của doanh nghiệp

03

Một số lưu ý

01

Kết quả tận dụng các ưu đãi thuế quan theo các FTAs

TỶ LỆ TẬN DỤNG C/O ƯU ĐÃI THEO CÁC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI CỦA VIỆT NAM QUA CÁC NĂM

Hiệp định	Kim ngạch XK sử dụng C/O ưu đãi (tỷ USD)		Tổng kim ngạch XK (tỷ USD)		Tỷ lệ tận dụng ưu đãi FTA (%)														
	2021	2022	2021	2022	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012-2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ASEAN (Mẫu D)	11,557	13,341	28,861	34,021	7,1	9,4	12,8	11,4	14,1	20,2	-	24,2	30	30	34	35,17	38,8	40	39,2
ACFTA (Mẫu E)	18,971	16,927	56,010	57,703	8,9	6,3	9,8	21,7	25,2	23,1	-	32,2	31	26	29	31,57	31,7	33,9	29,3
AKFTA (Mẫu AK) VKFTA (Mẫu VK)	11,176	12,372	21,945	24,293				79,05	65,8	90,8	-	59,6	56	51	35	49,78	52,1	50,9	50,9
AANZFTA (Mẫu AANZ)	2,021	2,456	5,157	6,252					8,9	15,9	-	28,1	34	33	34	38,16	40,2	39,2	39,3
AJCEP (Mẫu AJ) VJEPA (Mẫu VJ)	6,987	8,414	20,129	24,233				27,8	30,5	31,2	-	34	35	35	30	38,11	37,9	34,7	34,7
VCFTA (Mẫu VC)	1,023	1,113	1,656	1,724							-	56,9	64	69	67	67,72	65,5	61,8	64,6
AIFTA (Mẫu AI)	4,301	5,323	6,259	7,962					2,4	7,4	-	32	43	48	72	65,13	70	68,7	66,9
VN – EAEU FTA (Mẫu EAV)	1,249	0,926	3,203	1,558							-		6	22	28	31	29,6	39	59,4
Lào (Mẫu S)	0,061	0,041	0,595	0,656							-		10	10	10	9,59	11,4	10,3	6,3
Campuchia (Mẫu X)	0	0	4,831	5,753							-		0	0	0,02	0,01	0	0	0
AHKFTA (Mẫu AHK)	0,012	0,015	11,996	10,936													0,05	0,1	0,14
CPTPP (Mẫu CPTPP)	2,515	2,543	39,65	51,74												1,67	4	6,3	4,9
VN-Cuba (Mẫu VN-CU)	0,123	0,131	-	-													0,5	-	-
EVFTA (Mẫu EUR.1)	8,095	12,124	40,122	46,829													14,8	20,2	25,9
UKVFTA (Mẫu EUR.1 UK)	0,991	0,978	5,766	6,066														17,2	23,5
RCEP (Mẫu RCEP)	-	0,978	-	146,502															0,67
Tổng cộng	69,082	78,302	211,498	232,956									36	34	39	37,2	33,1	32,7	33,6

Nguồn: VCCI tổng hợp từ số liệu của Bộ Công Thương và Tổng cục Hải quan

Tỷ lệ tận dụng ưu đãi thuế quan của Hàng XK

Tỷ lệ tận dụng ưu đãi thuế quan của Hàng Nhập khẩu

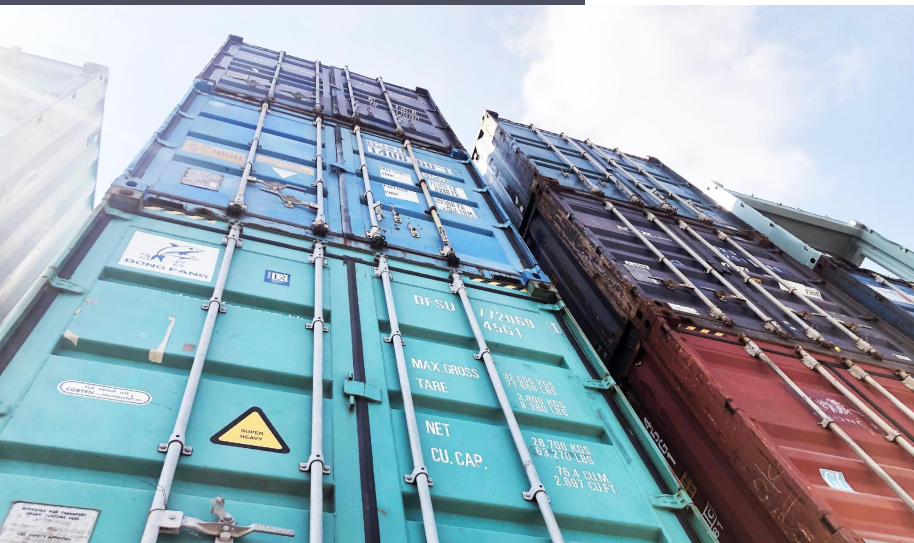
Số liệu

FTA (năm thống kê)	Tỷ lệ tận dụng của hàng XK	Tỷ lệ tận dụng của hàng NK
AANZFTA (2021)	39,2%	6%
AHKFTA (2020-2021)	0,1%	0,1%
AIFTA (2021)	68,7%	2%
AJCEP (2021)	27%	0,6%
VJEPA (2021)		5%
CPTPP (2019-2021)	4,1%	0,47%
ATIGA (2018-2021)	37,2%	43,7%

Nguồn: Bộ Công Thương (hàng XK), Bộ Tài chính (hàng NK)

Đánh giá

- Ngoại trừ ATIGA, tất cả các FTA tỷ lệ tận dụng ưu đãi của hàng NK đều thấp hơn đáng kể so với hàng XK
- Ít số liệu công khai, thường xuyên về tỷ lệ tận dụng các FTA của hàng NK

02

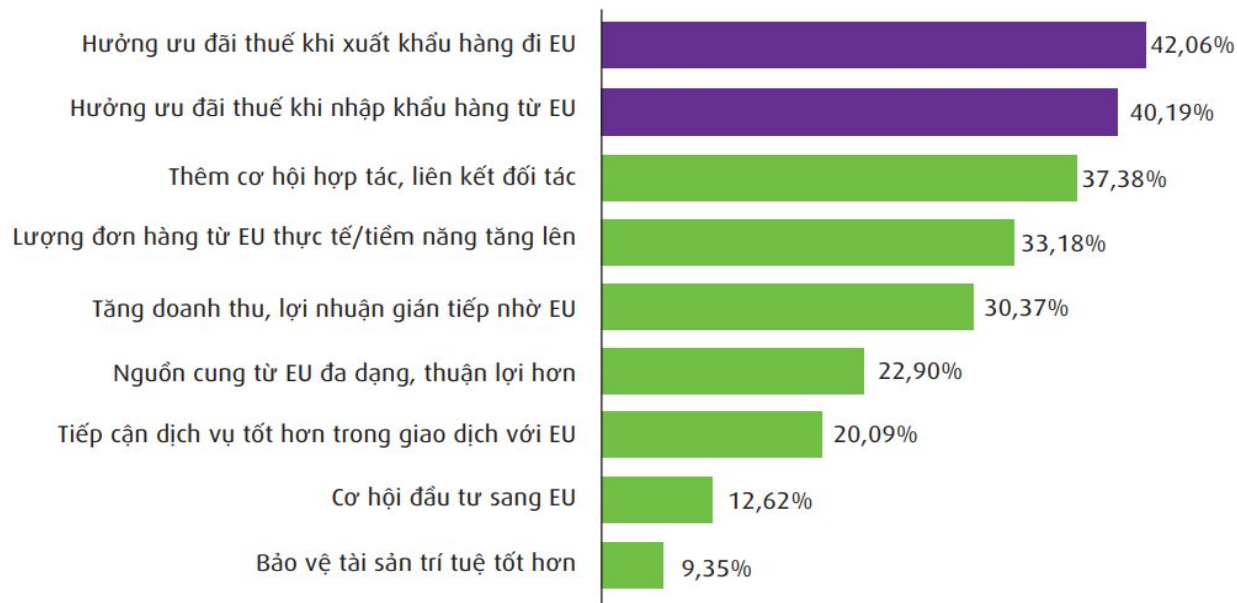
Thực tiễn tận dụng các FTA từ góc nhìn của doanh nghiệp

Khảo sát 02 năm thực thi EVFTA, VCCI 11/2022

Các lợi ích cụ thể mà doanh nghiệp ghi nhận sau 02 năm thực thi EVFTA

Ưu đãi thuế quan

- Là lợi ích lớn nhất mà DN nhận diện được
- Hưởng lợi từ ưu đãi XK tốt hơn NK

Nguồn: Khảo sát của VCCI năm 2022

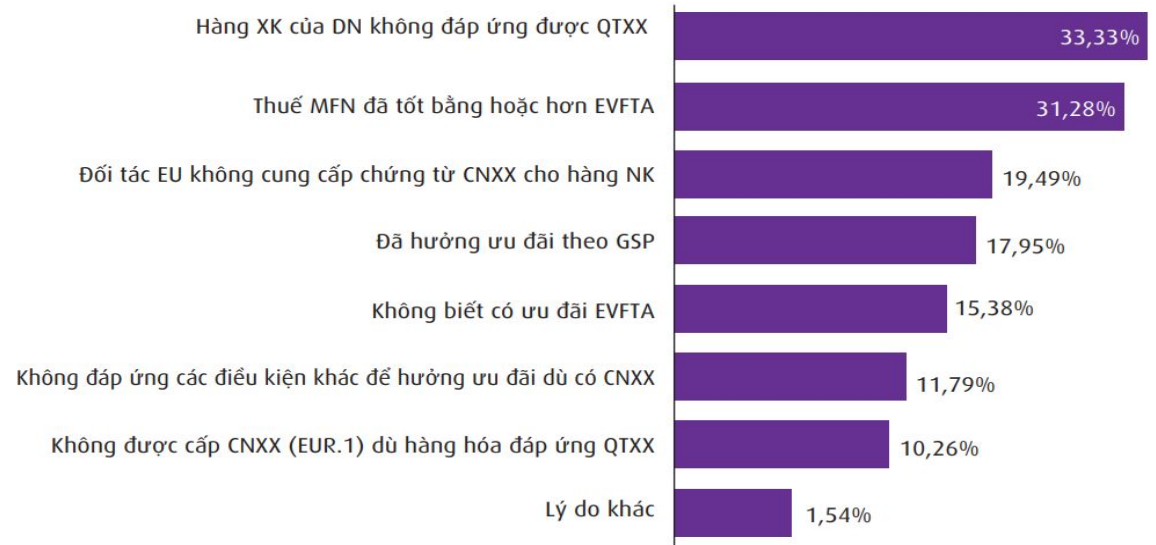
Khảo sát 02 năm thực thi EVFTA, VCCI 11/2022

Lý do chưa được hưởng ưu đãi thuế quan

- Chung: Thuế MFN đã tốt rồi, Không biết có ưu đãi EVFTA
- Với hàng XK: Không đáp ứng QTXX, đã hưởng GSP
- Với hàng NK: Không có CNXX, không đáp ứng điều kiện hưởng

Các lý do khiến doanh nghiệp chưa tận dụng được ưu đãi thuế quan EVFTA

Nguồn: Khảo sát của VCCI năm 2022

Đánh giá của DN về tác động của các FTA trong tương lai

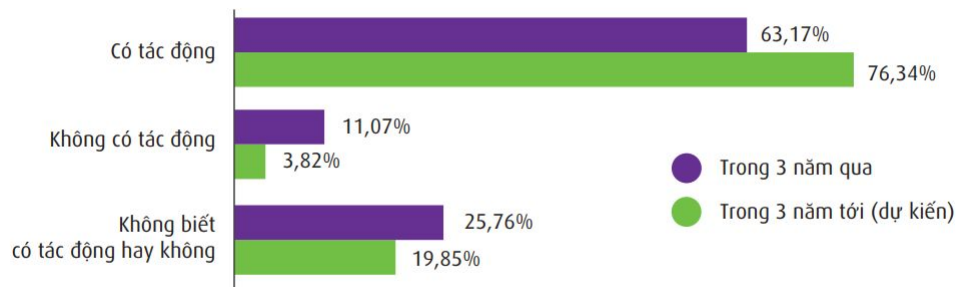
Cái nhìn tích cực

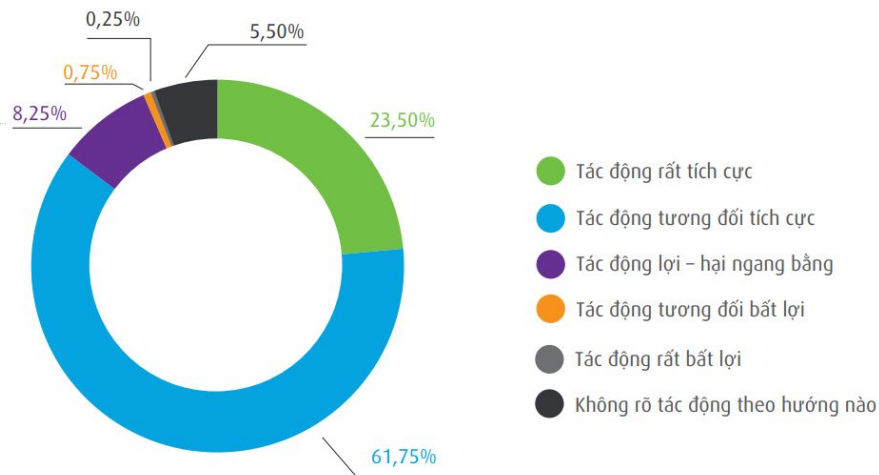
- Đa số DN đánh giá các FTA sẽ có tác động tới hoạt động sản xuất kinh doanh
- Phần lớn cho rằng tác động đó là tích cực

Hướng tác động của các FTA tới triển vọng kinh doanh của doanh nghiệp

Tác động của các FTA tới hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp

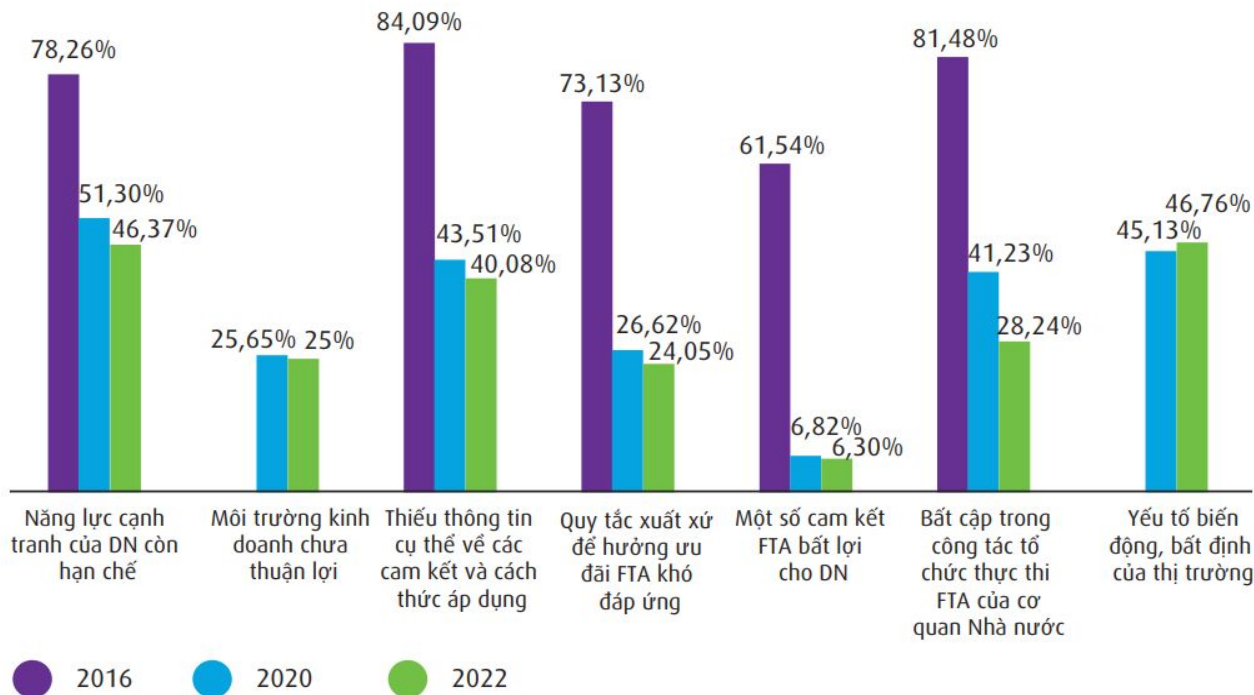
Nguồn: Khảo sát của VCCI năm 2022

Nguồn: Khảo sát của VCCI năm 2022

Lực cản có thể khiến DN khó tận dụng FTA?

Những yếu tố cản trở doanh nghiệp hưởng lợi từ các FTA

Cả các lực cản khách quan và chủ quan

- Khách quan: Đã giảm bớt nhưng vẫn còn nhiều rào cản
- Chủ quan: Vấn đề chủ yếu ở năng lực cạnh tranh

Rà soát các VBPL thực thi cam kết thuế quan CPTPP – EVFTA, VCCI 2020,2022

Văn bản thực thi	CPTPP	EVFTA
Biểu thuế NK ưu đãi đặc biệt, thuế XK ưu đãi giai đoạn đầu (đến 2022)	Nghị định 57/2019/NĐ-CP <ul style="list-style-type: none"> - Ban hành chậm 06 tháng, áp dụng hồi tố - Ưu đãi thuế XK chỉ được hoàn sau khi hoàn tất hồ sơ 	Nghị định 111/2020/NĐ-CP <ul style="list-style-type: none"> - Ban hành chậm 02 tháng, áp dụng hồi tố - Ưu đãi thuế XK chỉ được hoàn sau khi hoàn tất hồ sơ
Thông tư hướng dẫn xác minh xuất xứ tại hải quan	Thông tư 62/2019/TT-BTC sửa đổi Thông tư 38/2018/TT-BTC <ul style="list-style-type: none"> - Ban hành chậm 9 tháng, áp dụng hồi tố - 01 điều khoản riêng cho các thủ tục về CPTPP (khác biệt với cách quy định chung của Thông tư 38 cho tất cả các FTA) - Vướng mắc thực thi (số tham chiếu, chứng từ CNXX lỗi,...) 	Thông tư 07/2021/NĐ-CP <ul style="list-style-type: none"> - Ban hành chậm 06 tháng, áp dụng hồi tố - Chỉ quy định về thời điểm nộp chứng từ CNXX (Cho phép nộp chậm theo cam kết EVFTA nhưng bổ sung thêm yêu cầu phải khai chậm nộp CNXX ngay tại Tờ khai NK)
Thông tư về quy tắc xuất xứ	Thông tư 03/2019/TT-BCT <ul style="list-style-type: none"> - Ban hành kịp thời hạn 1/2019 - Quy định về QTXX - Quy định về điều kiện hưởng ưu đãi liên quan tới XX (y hệt Cam kết) 	Thông tư 11/2020/TT-BCT <ul style="list-style-type: none"> - Ban hành sớm 02 tháng - Quy định về QTXX - Quy định về điều kiện hưởng ưu đãi liên quan tới XX (y hệt Cam kết)

03

Một số lưu ý

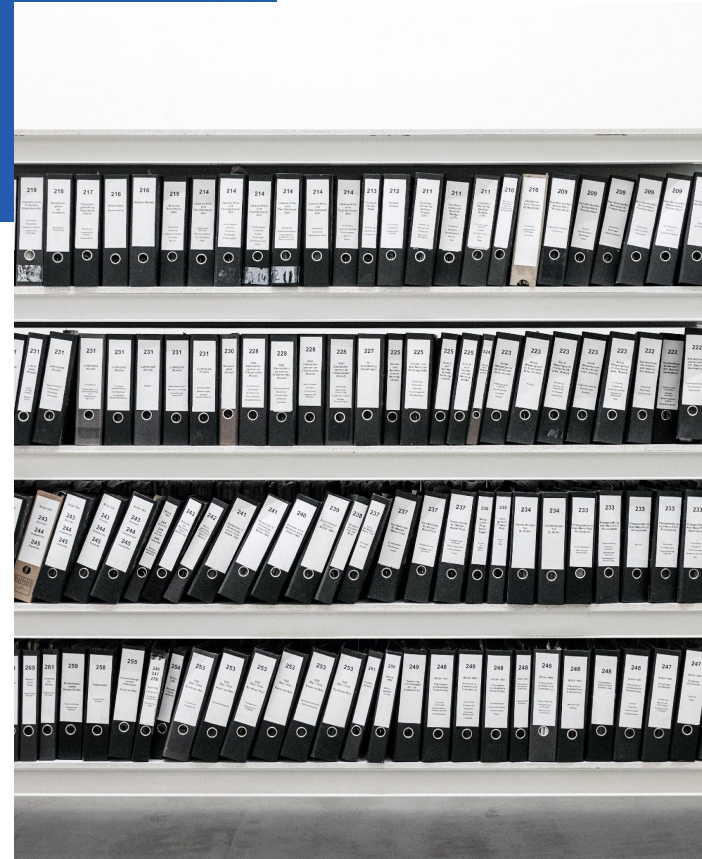
Khuyến nghị với DN

Tìm hiểu cam kết

- Ưu đãi thuế quan (các lựa chọn khác nhau)
- Điều kiện ưu đãi (điều kiện theo từng FTA)

Hành động để tận dụng

- Tìm kiếm đối tác, thúc đẩy giao dịch
- Điều chỉnh quy trình sản xuất để đáp ứng QTXX, nếu phù hợp
- Thực hiện các yêu cầu khác (giấy tờ, vận chuyển... để được hưởng ưu đãi)

Kiến nghị với BTC

Các Nghị định về Biểu thuế ưu đãi theo FTA

- Ban hành sớm, hạn chế hồi tố
- Quy định trực tiếp các điều kiện cơ bản hưởng ưu đãi thuế (vận chuyển...)
- Quy trình hưởng thuế XK ưu đãi: Cho hưởng ngay thay vì hoàn thuế

Thông tư xác định xuất xứ hàng nhập khẩu, xuất khẩu

- Tên: xác định xuất xứ hàng hóa trong thủ tục xuất nhập khẩu (để phân biệt với Thông tư của Bộ Công Thương)
- Cấu trúc: Quy định quy trình chung thống nhất; ở mỗi bước nếu FTA có quy định riêng thì bổ sung quy định riêng ngay tại đó (để DN tiện theo dõi)
- Nội dung: (i) Bổ sung quy định về các điều kiện khác (ngoài điều kiện QTX) để hưởng ưu đãi thuế; (ii) Bổ quy định về buộc khai chậm nộp CNXX trong Tờ khai NK, sửa các quy định về thời hạn, điều kiện chậm nộp CNXX theo đúng FTA

Xin cảm ơn

**TRUNG TÂM WTO VÀ HỘI NHẬP
LIÊN ĐOÀN THƯƠNG MẠI VÀ CÔNG NGHIỆP VIỆT**

**NAM
ADDRESS**

9 Đào Duy Anh, Đống Đa, Hà Nội

PHONE NUMBER

024 3577 1458

EMAIL ADDRESS

banthuky@trungtamwto.vn

WEBSITE

trungtamwto.vn / wtocenter.vn